

คู่มือ

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการคลัง

สำนักนายกรัฐมนตรี

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑. ความเป็นมา	๑ - ๑
๑.๑ นโยบายรัฐบาล	๑ - ๑
๑.๒ ข้อเสนอของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรี	๑ - ๒
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗	๑ - ๒
๓. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	๑ - ๓
๓.๑ องค์ประกอบ	๑ - ๓
๓.๒ อำนาจหน้าที่	๑ - ๔

ส่วนที่ ๒ กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนและประเภทที่ดิน

๑. กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๒ - ๑
๑.๑ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ	๒ - ๑
๑.๒ นโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	๒ - ๑
๒. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล	๒ - ๒
๓. ประเภทที่ดิน	๒ - ๓
๓.๑ ลักษณะที่ดิน	๒ - ๓
๓.๒ ประเภทที่ดินและหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่	๒ - ๓
๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๒ - ๔

ส่วนที่ ๓ กลไกและขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กลไกการดำเนินงาน	๓ - ๑
๑.๑ กลไกระดับนโยบาย	๓ - ๑
๑.๒ กลไกระดับการขับเคลื่อน	๓ - ๑
๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน	๓ - ๔
๒.๑ ภาพรวมของการดำเนินงาน	๓ - ๔
๒.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน	๓ - ๗
๒.๓ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดที่ดิน	๓ - ๙
๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	๓ - ๑๑
๒.๕ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)	๓ - ๑๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ ๔ ขั้นตอนการอนุญาต/จัดทำสัญญาของหน่วยงานที่มีที่ดินในความรับผิดชอบ	
๑. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๔ - ๑
๒. พื้นที่ป่าชายเลน	๔ - ๔
๓. พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน	๔ - ๗
๔. พื้นที่นิคมสหกรณ์	๔ - ๙
๕. ที่ดินสาธารณประโยชน์	๔ - ๑๑
๖. พื้นที่นิคมสร้างตนเอง	๔ - ๑๖
๗. ที่ราชพัสดุ	๔ - ๑๘
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗
ภาคผนวก ข	คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
ภาคผนวก ค	คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ นโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ กลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)	๓ - ๓
ภาพที่ ๒ ภาพรวมการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล	๓ - ๖
ภาพที่ ๓ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน	๓ - ๘
ภาพที่ ๔ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน	๓ - ๑๐
ภาพที่ ๕ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	๓ - ๑๔
ภาพที่ ๖ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)	๓ - ๑๖
ภาพที่ ๗ ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	๔ - ๓
ภาพที่ ๘ ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (พื้นที่ป่าชายเลน)	๔ - ๖
ภาพที่ ๙ ขั้นตอนการจัดที่ดินให้ชุมชนในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน	๔ - ๘
ภาพที่ ๑๐ ขั้นตอนการจัดที่ดินให้ชุมชนในพื้นที่นิคมสหกรณ์	๔ - ๑๐
ภาพที่ ๑๑ ขั้นตอนการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ดินสาธารณประโยชน์	๔ - ๑๓
ภาพที่ ๑๒ ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินสงวนในเขตนิคมสร้างตนเอง	๔ - ๑๗
ภาพที่ ๑๓ ขั้นตอนการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ราชพัสดุ	๔ - ๑๙

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑. ความเป็นมา

๑.๑ นโยบายรัฐบาล

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗

ด้านที่ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

ข้อ ๓.๗ แก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรुक้าเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รูก้า และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

ด้านที่ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ข้อ ๙.๑ ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐ โดยนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่าขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้ค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

ข้อ ๙.๓ ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็ผ่อนผันให้ตามความจำเป็น โดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคม จิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่อง เพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจ

พอเพียง โดยที่ดินยังเป็นของรัฐ จะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดิน ในที่ดินของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน **เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน** กำหนดรูปแบบที่เหมาะสม ของธนาคารที่ดินเพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑.๒ ข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรี

ในคราวประชุมร่วมคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและนายกรัฐมนตรี มีข้อสั่งการ **ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกินขึ้น** โดยให้มีผู้แทนส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ รวมทั้งให้มีผู้แทนจากภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม ในคณะกรรมการด้วย

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๒๐๖ ง ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป โดยมีเหตุผลความจำเป็นเพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาศักยภาพ การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงของประเทศ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้มี คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า คทช. มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนการบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และกำหนดแนวทาง หรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศ คทช. ต้องคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ สิทธิในทรัพย์สิน ของประชาชน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และหลักการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

๓. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๓.๑ องค์ประกอบ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธาน คนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธาน คนที่ ๒ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๙ ท่าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๑๐ ท่าน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ๒ คน โดยมีกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๓.๑.๑ กรรมการโดยตำแหน่ง

- ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- ๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- ๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- ๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- ๗) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- ๘) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ๙) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓.๑.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คทช. จำนวน ๘ ท่าน ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘ ดังนี้

๑) นายประทีป เจริญพร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการที่ดินหรือทรัพยากรดิน
๒) นายโสภณ ชมชาญ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการที่ดินหรือทรัพยากรดิน
๓) นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔) นายสมศักดิ์ สุขสำราญ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕) นายมณฑล สุดประเสริฐ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผังเมือง
๖) นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิรูปที่ดิน
๗) นายพจน์ สุขมหา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายที่ดิน
๘) นายวัลลภ พริ้งพงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒ อำนาจหน้าที่

- ๑) จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๒) กำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- ๓) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ ในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
- ๔) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
- ๕) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการบูรณาการความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐกับประชาชน เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินหรือทรัพยากรดิน
- ๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดให้มี ปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
- ๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนและประเภทที่ดิน

ส่วนที่ ๒

กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนและประเภทที่ดิน

๑. กรอบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๑.๑ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน ตาม ร่าง นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑	ด้านการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	การใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๓	การจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๔	การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

โดยในระยะแรก ให้มุ่งเน้นการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

๑.๒ นโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธาน คทช. มอบนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกิน ในระยะเร่งด่วน ดังนี้

๑.๒.๑ การจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมเพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่

๑.๒.๒ ที่ดินของรัฐทุกประเภท ต้องป้องกันไม่ให้มีการบุกรุกเด็ดขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

๑) พื้นที่ต้นน้ำในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ ซึ่งในหลักการต้องให้ผู้บุกรุกออกจากพื้นที่ และให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาหาแนวทางแก้ไขให้เหมาะสม โดยน้อมนำแนวพระราชดำริที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติ เช่น โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ มาพัฒนาและดูแลหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ป่า

๒) พื้นที่กันชนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสมบูรณ์ ให้จัดในรูปแบบป่าชุมชน เพื่อป้องกันไม่ให้พื้นที่ป่าสมบูรณ์ถูกบุกรุก

๑.๒.๓ การจัดที่ดินของรัฐให้แก่ผู้ยากไร้ ภายใต้การดำเนินงานของ คทช. ให้เป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐ และ คทช. กำหนด เรียกชื่อว่า “การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน”

๑.๒.๔ แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน

๑) การเร่งแก้ไขปัญหา กรณีราษฎรหรือชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาเป็นระยะเวลานาน โดยพื้นที่ดังกล่าวไม่เป็นเขตพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือเขตอนุรักษ์ที่มีความอ่อนไหว ให้มีการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรกลุ่มนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด เพื่อแก้ไขปัญหาและลดแรงกดดัน โดยให้ราษฎรกลุ่มดังกล่าวสามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ในรูปแบบสหกรณ์ แต่ไม่ให้กรรมสิทธิ์ เนื่องจากเป็นที่ดินของรัฐ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้การสนับสนุนทางด้านการพัฒนาอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ การกำหนดรูปแบบอาชีพ เพื่อให้ราษฎรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ส่งเสริมการปลูกพืชตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเรื่อง Zoning การเกษตร มาประกอบการพิจารณา การทำนาแปลงรวม สนับสนุนเรื่องเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย รวมถึง การจัดวางผังการใช้ประโยชน์ การจัดระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการพื้นฐาน

๒) กรณีที่ราษฎรหรือชุมชนที่อยู่ในเขตต้นน้ำลำธารหรือเขตอนุรักษ์ที่มีความอ่อนไหว ซึ่งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการเคลื่อนย้ายให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม จะดำเนินการจัดที่ดินทำกินในที่ดินของรัฐที่มีความเหมาะสมภายในเขตจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียง ให้อยู่เป็นกลุ่มหรือชุมชนในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่น โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด โดยระหว่างการจัดที่ดินทำกิน จะต้องชี้แจงแก่ราษฎรเพื่อสร้างความเข้าใจ และกำหนดมาตรการในการเยียวยาที่เหมาะสม เพื่อให้ราษฎรเข้าร่วมดำเนินการโดยสมัครใจ

๒. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

๒.๑ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดินกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๒.๒ รับทราบกระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. สำหรับพื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจัดให้ชุมชนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๓ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาออกกฎหมายเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ แต่ไม่สามารถนำมาเรียกร้องให้รัฐออกเอกสารสิทธิ เช่น โฉนดที่ดิน ให้ในภายหลัง

๒.๔ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับความเห็นของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๓. ประเภทที่ดิน

๓.๑ ลักษณะที่ดิน

ที่ดินที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จำแนกเป็น ๒ ลักษณะคือ

๓.๑.๑ ที่ดินของรัฐที่มีราษฎรครอบครอง

๓.๑.๒ พื้นที่ว่างเปล่าไม่มีผู้ครอบครอง และมีศักยภาพในการจัดที่ดิน

๓.๒ ประเภทที่ดินและหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๑ ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยมี กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๒ ป่าชายเลน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๓ ป่าไม้ถาวร ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยมี กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๔ เขตปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๕ ที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีนายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้มีอำนาจดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกัน สำหรับการบริหารจัดการ มีกรมที่ดิน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๖ ที่นิคมสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยมี กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๗ ที่นิคมสร้างตนเอง ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๓๔ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมี กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๓.๒.๘ ที่ราชพัสดุ ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมี กรมธนารักษ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ ราษฎรผู้ยากไร้และไม่มีที่ดินทำกินในพื้นที่เป้าหมาย ได้รับการจัดที่ดินทำกิน ในลักษณะแปลงรวม โดยรัฐรับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งที่ดินนั้นยังคงเป็นของรัฐ

๔.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

๔.๓ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ราษฎรมีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นด้านการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน และร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ที่เหลืออยู่ พื้นฟูป่าไม้ที่เสื่อมสภาพให้ความสมบูรณ์กลับคืนมา

๔.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินคงไว้ซึ่งสมดุลแห่งระบบนิเวศ เพื่อให้ราษฎรมีความมั่นคงในการใช้ที่ดิน เป็นชุมชนเข้มแข็งที่มีศักยภาพและส่งผลดีต่อประเทศชาติโดยรวม

ส่วนที่ ๓

กลไกและขั้นตอนการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๓

กลไกและขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กลไกการดำเนินงาน

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล มีกลไกการดำเนินงาน ๒ ระดับ ดังนี้

๑.๑ กลไกระดับนโยบาย

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และกำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายและแผนบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างเหมาะสม โดยมีหลักการเพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

๑.๒ กลไกระดับการขับเคลื่อน

นายกรัฐมนตรี อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๔ คณะ เพื่อเป็นกลไกที่ใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๒.๑ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน และแผนที่ขอบเขตที่ดิน ที่จะจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครอง และส่งมอบให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินดำเนินการ มีองค์ประกอบ ดังนี้

ประธาน	: รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รองประธาน	: ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อนุกรรมการและเลขานุการ	: อธิบดีกรมป่าไม้

๑.๒.๒ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจ ตรวจสอบ และจัดทำข้อมูลผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์การจัดที่ดิน ในรูปแบบชุมชนที่เหมาะสม เช่น สหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นๆ โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ตามกฎหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ มีองค์ประกอบ ดังนี้

ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รองประธาน : ปลัดกระทรวงมหาดไทย
อนุกรรมการและเลขานุการ : อธิบดีกรมที่ดิน

๑.๒.๓ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และการตลาดในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สหกรณ์/ชุมชน เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ตามแนวพระราชดำริ มีองค์ประกอบ ดังนี้

ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองประธาน : ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
อนุกรรมการและเลขานุการ : อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

๑.๒.๔ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) เป็นกลไกการทำงานในระดับ จังหวัด มีอำนาจหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน และแผนที่ขอบเขตที่ดินที่จะจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย การตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ครอบครองที่ดินและรายชื่อผู้ยากไร้ การจัดทำ แผนปฏิบัติการการจัดที่ดิน การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาดให้แก่ผู้ยากไร้ การตรวจสอบหลักเกณฑ์ ในการจัดที่ดิน และจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ รวมทั้ง การส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และการตลาด ตลอดจนการพัฒนา ระบบสาธารณูปโภค โดยดำเนินการร่วมกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง มีองค์ประกอบ ดังนี้

ประธาน : ผู้ว่าราชการจังหวัด
อนุกรรมการและเลขานุการ : หัวหน้าสำนักงานจังหวัด
ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด
สหกรณ์จังหวัด

กลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ แสดงในภาพที่ ๑

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)				
ระดับนโยบาย	ระดับการขับเคลื่อน			
คณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)	คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน	คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน	คณะอนุกรรมการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ	คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดิน จังหวัด (คทช. จังหวัด)
ประธาน : นายกรัฐมนตรี เลขานุการ : สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธาน : รมว.ทส. เลขานุการ : กรมป่าไม้	ประธาน : รมว.มท. เลขานุการ : กรมที่ดิน	ประธาน : รมว.กษ. เลขานุการ : กรมส่งเสริมสหกรณ์	ประธาน : ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขานุการ : สำนักงานจังหวัด, ทสจ. , ที่ดินจังหวัด, สหกรณ์จังหวัด
จัดทำนโยบายและแผน การ บริหารจัดการที่ดินและ ทรัพยากรดินของประเทศ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาอนุมัติ กำหนด แนวทางหรือมาตรการเพื่อให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ ตามนโยบายและแผนการ บริหารจัดการที่ดินและ ทรัพยากรดินอย่างเหมาะสม	สำรวจ ตรวจสอบ จัดทำ ข้อมูลที่ดิน และแผนที่ ขอบเขตที่ดินที่จะจัดให้แก่ ผู้ยากไร้ ไม่มีที่ดินทำกินและ ที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อ ผู้ครอบครอง และส่งมอบให้ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ดำเนินการต่อไป	สำรวจ ตรวจสอบ และจัดทำ ข้อมูลผู้ยากไร้ไม่มีที่ดิน ทำกินและที่อยู่อาศัย กำหนด หลักเกณฑ์การจัดที่ดินและ จัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ไม่มี ที่ดิน ทำกินและที่อยู่อาศัย	ส่งเสริม พัฒนาอาชีพ การตลาด พัฒนาระบบ สาธารณูปโภค พัฒนาคุณภาพ ชีวิตและสร้างรายได้ในรูปแบบ สหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่ เหมาะสม	จัดทำแผนปฏิบัติการการ จัดที่ดิน การส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพและการตลาด ในระดับจังหวัดให้แก่ผู้ยากไร้ ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย โดยประสานกับคณะอนุกรรมการ ที่เกี่ยวข้อง
กำหนดนโยบาย	จัดหาที่ดิน	จัดที่ดิน	พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ	ประสานการปฏิบัติในพื้นที่

ภาพที่ ๑ กลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๒.๑ ภาพรวมของการดำเนินงาน

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ๔ คณะ เป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อจัดที่ดินให้ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย โดยการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงาน สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินงานในภาพรวมได้ดังนี้

๒.๑.๑ หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมที่ดิน และกรมธนารักษ์ กำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมและมีความพร้อมในการจัดที่ดิน และดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นที่

๒.๑.๒ หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ เสนอข้อมูลพื้นที่ต่อคณะกรรมการจัดหาที่ดิน

๒.๑.๓ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน พิจารณาข้อมูลพื้นที่ เพื่อคัดเลือกและกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย ดำเนินการ และแจ้งข้อมูลพื้นที่เป้าหมายต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

๒.๑.๔ คทช. จังหวัด พิจารณาขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการ และข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการจัดหาที่ดิน

๒.๑.๕ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน พิจารณาให้ความเห็นชอบกับพื้นที่เป้าหมาย และแจ้งผลการพิจารณาไปยัง คทช. จังหวัด เพื่อทราบ และแจ้งให้หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ดำเนินการยื่นคำขออนุญาต หรือจัดทำสัญญา หรือดำเนินการตามระเบียบอื่นๆ ตามกฎหมายแต่ละประเภทพื้นที่ พร้อมทั้งส่งข้อมูลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน และคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และรายงานต่อ คทช. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน

๒.๑.๖ เมื่อคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ได้รับข้อมูลพื้นที่ดำเนินการและรายชื่อผู้ครอบครองที่ดินเดิม (ถ้ามี) จะพิจารณากำหนดตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินที่กำหนด และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคล

๒.๑.๗ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ส่งหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ให้ คทช. จังหวัด คัดเลือกบุคคล คทช. จังหวัด ส่งบัญชีรายชื่อผู้ได้รับความช่วยเหลือให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน เพื่อแจ้งหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งส่งข้อมูลดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และรายงานต่อ คทช. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน

๒.๑.๘ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน พิจารณาให้ความเห็นชอบกับข้อมูลพื้นที่และข้อมูลผู้ครอบครอง และแจ้งผลการพิจารณาให้แก่ คทช. จังหวัด เพื่อแจ้งหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งส่งข้อมูลดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และรายงานต่อ คทช. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน

๒.๑.๙ เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพได้รับข้อมูลพื้นที่ พร้อมทั้งข้อมูลผู้ครอบครองจากคณะกรรมการจัดที่ดิน และคณะกรรมการจัดที่ดิน จะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่และรายชื่อผู้ครอบครองที่ดิน เพื่อจัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้แก่ราษฎร/ชุมชนกลุ่มเป้าหมาย และรายงานต่อ คทช. เพื่อทราบผลการดำเนินงาน

๒.๑.๑๐ มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ให้แก่ราษฎร ชุมชน / จัดทำสัญญา

๒.๑.๑๑ การติดตามผลการดำเนินงาน โดย คทช. จังหวัด หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ คณะกรรมการจัดที่ดิน คณะกรรมการจัดที่ดิน คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และฝ่ายเลขานุการ คทช.

ภาพรวมของการดำเนินงานจัดที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาล แสดงในภาพที่ ๒

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการ คทช. ติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ กำหนดพื้นที่และจัดทำข้อมูล
- หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ เสนอข้อมูลพื้นที่เป้าหมายต่อคณะกรรมการจัดหาที่ดิน
- คณะกรรมการจัดหาที่ดิน พิจารณาข้อมูล และส่งข้อมูลให้ คทช. จังหวัด
- คทช. จังหวัด พิจารณาขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการและข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการจัดหาที่ดิน
- คณะกรรมการจัดหาที่ดิน พิจารณาให้ความเห็นชอบ และแจ้งผลการพิจารณาให้ คทช. จังหวัด พร้อมทั้ง ส่งข้อมูลให้คณะกรรมการจัดที่ดิน และคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และมอบหมาย คทช. จังหวัด แจ้งข้อมูลไปยังหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ เพื่อดำเนินการยื่นขออนุญาต หรือจัดทำสัญญา ตามกฎหมายและระเบียบของพื้นที่แต่ละประเภท
- คณะกรรมการจัดที่ดิน พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และประเภทของผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือ และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- คณะกรรมการจัดที่ดิน ส่งข้อมูลให้ คทช. จังหวัด ตรวจสอบ เพื่อคัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และประเภทที่กำหนด และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือ เสนอต่อคณะกรรมการจัดที่ดิน
- คณะกรรมการจัดที่ดิน รับทราบบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือและส่งข้อมูลให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามกรอบการดำเนินงานที่กำหนด เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ พิจารณาให้ความเห็นชอบ และแจ้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
- มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ให้แก่ราษฎร/ชุมชน
- ติดตามผลการดำเนินงานโดย คทช. จังหวัด หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ คณะกรรมการจัดหาที่ดิน คณะกรรมการจัดที่ดิน คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และฝ่ายเลขานุการ คทช.

ภาพที่ ๒ ภาพรวมการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

๒.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน

คณะกรรมการจัดหาที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดหาที่ดิน สืบรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน และแผนที่ขอบเขตที่ดินที่จะจัดให้แก่ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครอง และส่งมอบให้คณะกรรมการจัดที่ดินดำเนินการ และ คทช. จังหวัด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๒.๑ หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ นำเสนอพื้นที่เป้าหมายที่มีความพร้อมในการจัดที่ดินทำกิน ให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม ให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา

๒.๒.๒ คณะกรรมการจัดหาที่ดิน จัดประชุมเพื่อพิจารณาพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการตาม ที่หน่วยงานเสนอ แล้วส่งให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) ทราบและพิจารณาดำเนินการ

๒.๒.๓ เมื่อ คทช. จังหวัด ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการจัดหาที่ดินแล้ว ให้จัดประชุมเพื่อพิจารณา ขอบเขตพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินงาน/ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิม ที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ได้สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี)

๒.๒.๔ คทช. จังหวัด นำเสนอข้อมูลขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการ และข้อมูลผู้ครอบครองที่ดิน (ถ้ามี) ตามข้อ ๓ ที่ผ่านการพิจารณาของ คทช. จังหวัดแล้ว ให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา

๒.๒.๕ คณะกรรมการจัดหาที่ดิน พิจารณาข้อมูลตามที่ คทช.จังหวัด เสนอ หากเห็นชอบให้นำ พื้นที่ดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม จะดำเนินการดังนี้

- ๑) แจ้งให้ คทช. จังหวัด ทราบเพื่อมอบหมายหน่วยงาน ยื่นขออนุญาต/จัดทำสัญญา/อื่นๆ ตามกฎหมายแต่ละประเภทพื้นที่
- ๒) แจ้งให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ พร้อมข้อมูลของ คทช.จังหวัด (ขอบเขตพื้นที่/ ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดิน (ถ้ามี)) เพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดที่ดินต่อไป และแจ้งให้ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรเป็นการประสานการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ๓) รายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

หมายเหตุ กรณี คทช.จังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่าพื้นที่เหมาะสมที่จะดำเนินการฯ นอกเหนือจากพื้นที่เป้าหมายที่คณะกรรมการจัดหาที่ดินกำหนด คทช. จังหวัด สามารถแจ้งหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ พิจารณานำเสนอคณะกรรมการ จัดหาที่ดินเพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายดำเนินการได้

ขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน แสดงในภาพที่ ๓

หมายเหตุ กรณี คทช.จังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่าพื้นที่เหมาะสมที่จะดำเนินการฯ นอกเหนือจากพื้นที่เป้าหมายที่คณะกรรมการจัดหาที่ดินกำหนด คทช.จังหวัด สามารถแจ้งหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่พิจารณาเสนอคณะกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายดำเนินการได้

คำอธิบาย

พื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม ได้แก่ ที่ดินของรัฐ เช่น ที่ราชพัสดุ ที่ ส.ป.ก. ที่สาธารณะประโยชน์ ป่าสงวนแห่งชาติ ที่นิคมสหกรณ์ ที่นิคมสร้างตนเอง ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน ดังนี้

๑. หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ นำเสนอพื้นที่เป้าหมายที่มีความพร้อมในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม ให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา
๒. คณะกรรมการจัดหาที่ดิน จัดประชุมเพื่อพิจารณากำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ ตามที่หน่วยงานเสนอ แล้วส่งให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) ทราบและพิจารณาดำเนินการ
๓. เมื่อ คทช. จังหวัด ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการจัดหาที่ดินแล้ว ให้จัดประชุมเพื่อพิจารณาขอเขตพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินงาน/ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิมที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ได้สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี)
๔. คทช. จังหวัด นำเสนอข้อมูลขอเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการ/ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดิน (ถ้ามี) ตามข้อ ๓ ที่ผ่านการพิจารณาของ คทช. จังหวัด แล้วให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา
๕. คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณาข้อมูลตามที่ คทช. จังหวัด เสนอ หากเห็นชอบ ให้นำพื้นที่ดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในลักษณะแปลงรวม จะดำเนินการดังนี้
 - ๕.๑ แจ้งให้ คทช. จังหวัดทราบ เพื่อมอบหมายหน่วยงานยื่นขออนุญาต/จัดทำสัญญา/อื่นๆ ตามกฎหมายแต่ละประเภทพื้นที่
 - ๕.๒ แจ้งให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ พร้อมข้อมูลของ คทช. จังหวัด (ขอเขตพื้นที่/ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดิน (ถ้ามี)) เพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดที่ดินต่อไป และแจ้งให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร เป็นการประสานการปฏิบัติเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
 - ๕.๓ รายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

๒.๓ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดที่ดิน

คณะกรรมการจัดที่ดิน มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน และข้อกำหนดอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบ กระบวนและแนวทางการจัดราษฎรลงในที่ดินของรัฐแต่ละประเภท ซึ่งการอนุญาตให้จัดที่ดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายของหน่วยงานรับผิดชอบ โดยต้องผ่านความเห็นชอบของ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยคณะกรรมการจัดที่ดิน มีกรอบการดำเนินงานจัดที่ดิน อยู่ภายในพื้นที่ที่คณะกรรมการจัดที่ดินส่งมอบเท่านั้น (ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดที่ดิน ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘) โดยที่ดินของรัฐที่นำมาดำเนินการ แบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

- ๑) การจัดระบบ นำที่ดินของรัฐที่ไม่มีผู้ครอบครอง (ที่ว่าง) มาบริหารจัดการ อย่างเป็นระบบให้แก่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์
- ๒) การจัดระเบียบ นำที่ดินของรัฐที่มีผู้ครอบครอง (ที่มีการบุกรุก) มาจัดระเบียบ (ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘)

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้ ๖ ขั้นตอนดังนี้

๒.๓.๑ คณะกรรมการจัดที่ดิน ได้รับมอบพื้นที่ดำเนินการ พร้อมทั้งข้อมูลผู้ถือครอง (ถ้ามี) จาก คณะกรรมการจัดที่ดิน

๒.๓.๒ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดที่ดิน ตรวจสอบข้อมูล เพื่อกำหนดกรอบ และจัดทำ ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสำรวจตรวจสอบในพื้นที่ พร้อมทั้ง จัดส่งแผนที่พร้อมบัญชีผู้ถือครอง (ถ้ามี) ให้ คทช. จังหวัด สำรวจข้อมูลในพื้นที่

๒.๓.๓ คทช. จังหวัด ส่งผลการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณา

๒.๓.๔ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดที่ดินสรุปผลการสำรวจ พร้อมจัดทำบัญชีสถานะและแยก ประเภทผู้ถือครองที่ได้จากการสำรวจเพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณา

๒.๓.๕ คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภทผู้ที่ได้รับการ จัดที่ดิน และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) รวมทั้ง กรอบ กระบวนการ และแนวทางการดำเนินงานในที่ดิน ของรัฐแต่ละประเภท เพื่อเสนอ คทช. พิจารณาเห็นชอบ และแจ้งให้ คทช. จังหวัด คัดเลือกบุคคลตาม หลักเกณฑ์ฯ และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ ส่งให้คณะกรรมการจัดที่ดิน

๒.๓.๖ คณะกรรมการจัดที่ดินส่งบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือให้คณะกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพดำเนินการ พร้อมทั้งรายงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

ขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการจัดที่ดิน แสดงในภาพที่ ๔

๑ รับมอบพื้นที่ดำเนินการ
พร้อมทั้งข้อมูลผู้ถือครอง (ถ้ามี)
จากคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๒ ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบข้อมูล
เพื่อกำหนดกรอบและจัดทำข้อมูล
เพิ่มเติม พร้อมทั้ง จัดส่งแผนที่
พร้อมบัญชีผู้ถือครอง (ถ้ามี) ให้
คทช. จังหวัด สํารวจข้อมูลในพื้นที่

๓ คทช. จังหวัด ดำเนินการ
สํารวจข้อมูลในพื้นที่/
รายงานผลต่อ
คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๔ ฝ่ายเลขานุการฯ สรุปลผลการสํารวจ
พร้อมทั้ง จัดทำบัญชีสถานะและแยก
ประเภทผู้ถือครองที่ได้จากการสํารวจ

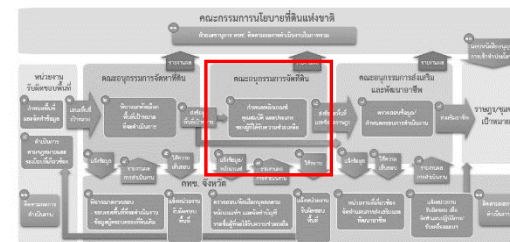
๕ กำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภท
ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน เสนอต่อ คทช.

คทช. ให้ความ
เห็นชอบกับ
หลักเกณฑ์ฯ

๖ แจ้งให้ คทช. จังหวัด ทราบ
พร้อมทั้งคัดเลือกบุคคลตาม
หลักเกณฑ์ฯ และจัดทำบัญชีรายชื่อ
ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ

๗ ส่งบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับความ
ช่วยเหลือให้คณะอนุกรรมการส่งเสริม
และพัฒนาอาชีพดำเนินการ

รายงานผล
ต่อ คทช.

คำอธิบาย

๑. คณะอนุกรรมการจัดที่ดินรับมอบพื้นที่ดำเนินการ พร้อมทั้ง ข้อมูลผู้ถือครอง (ถ้ามี) จากคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน
๒. ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ตรวจสอบข้อมูลเพื่อกำหนดกรอบและจัดทำข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสำรวจตรวจสอบในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดส่งแผนที่พร้อมบัญชีผู้ถือครอง (ถ้ามี) ให้ คทช. จังหวัด สํารวจข้อมูลในพื้นที่
๓. คทช. จังหวัด ส่งผลการสํารวจข้อมูลในพื้นที่ให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณา
๔. ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการจัดที่ดินสรุปลผลการสํารวจ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีสถานะและแยกประเภทผู้ถือครองที่ได้จากการสํารวจ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณา
๕. คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภท ผู้ได้รับการจัดที่ดิน และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) รวมทั้ง กรอบ กระบวนการ และแนวทางการดำเนินงานในที่ดินของรัฐแต่ละประเภท เพื่อเสนอ คทช. พิจารณาเห็นชอบ
๖. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน แจ้งให้ คทช. จังหวัด ทราบ พร้อมทั้งคัดเลือก บุคคลตามหลักเกณฑ์ฯ และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ ส่งให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน
๗. คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือให้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพดำเนินการ พร้อมทั้งรายงาน คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

ภาพที่ ๔ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาและส่งเสริม การตลาด ในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้การใช้ระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ ที่เหมาะสม พัฒนาระบบสาธารณูปโภค พัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างรายได้ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สหกรณ์/ชุมชน เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ตามแนวพระราชดำริ และจัดตั้ง กลไกการบริหารจัดการที่ดินที่ชุมชนได้รับอนุญาต โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้ ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๔.๑ สำรวจ ตรวจสอบข้อมูลผู้ครอบครองที่ดิน/แปลงที่ดิน ตามที่คณะกรรมการจัดหาที่ดิน และคณะกรรมการจัดที่ดิน ส่งข้อมูลพื้นที่ดำเนินการ

๒.๔.๒ แจ้งหน่วยงานภายใต้ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและหน่วยงานภายใต้ คทช. จังหวัด ที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย

๒.๔.๓ จัดทำแผน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาดในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม ๖ ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านการพัฒนาที่ดิน

สำรวจ จำแนกพื้นที่และกำหนดเขตการใช้ที่ดินทำกินในพื้นที่ชุมชน ๔ ส่วนหลัก ได้แก่ พื้นที่สภาพป่าไม้ พื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรม นอกเขตและในเขตชลประทาน พื้นที่ชุมชนและ สิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่แหล่งน้ำ รวมทั้งการจัดทำแผนการใช้ที่ดิน อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ ตามแผนการ ส่งเสริมปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชในพื้นที่

๒) ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน

สำรวจปัจจัยพื้นฐาน สาธารณูปโภคและการพัฒนา แหล่งน้ำ จัดตั้งคำขอและจัดสรร งบประมาณ เพื่อปรับปรุงสาธารณูปโภค ระบบส่งน้ำ และจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่โครงการฯ ได้แก่ การขุดลอกแหล่งน้ำ ก่อสร้างฝายพร้อมระบบส่งน้ำ และก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ฯลฯ

๓) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

(๑) จัดทำเมนูอาชีพ เพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ ของราษฎรในพื้นที่ ได้แก่ เกษตร ปศุสัตว์ ประมง และการรวมกลุ่มสหกรณ์เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพในชุมชน

(๒) สำรวจข้อมูลความต้องการของราษฎร ตามกลุ่มอาชีพ เพื่อวางแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามภารกิจของหน่วยงาน ให้ตรงและสอดคล้องกับศักยภาพของดิน และแผนการใช้ที่ดิน สำหรับ เกษตรกรที่ใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หน่วยงานระดับจังหวัดจะทำแผนส่งเสริมการแนะ นำเกษตรกร ในพื้นที่เป็น รายแปลง

๔) ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม

จัดตั้งสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มตามความต้องการของราษฎร กรณี มีการจัดตั้งสหกรณ์แล้วจัดทำแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ในรูปแบบต่างๆ

ตามความต้องการของสมาชิก/ชุมชนในพื้นที่ สนับสนุนการอุดหนุนการจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และการก่อสร้าง ที่ทำการ/อาคารของสหกรณ์ เป็นต้น

๕) ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ

(๑) สำรวจความต้องการของราษฎรในพื้นที่ เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินกู้ เป็นรายบุคคล ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท กรณีที่เป็นรายกลุ่มเป็นสหกรณ์สามารถใช้คณะกรรมการเป็นผู้กู้ ตามระเบียบสหกรณ์ โดย ธ.ก.ส. ให้การสนับสนุนอาชีพที่ต้องการ ในการทำธุรกิจการผลิตเกษตรกรรม/การแปรรูปอุตสาหกรรม วงเงินไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับแผนการดำเนินธุรกิจ

(๒) แนวทางการสนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรในพื้นที่จัดที่ดินทำกิน ให้ชุมชน

(๒.๑) กรณีที่มีการจัดตั้งสหกรณ์แล้ว สามารถสนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพ ในพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ๒ กรณี

(๒.๑.๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์ สนับสนุนโดยกองทุนพัฒนาสหกรณ์ ให้กู้ยืม โดยคณะกรรมการสหกรณ์เป็นผู้ค้ำประกัน

(๒.๑.๒) กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยใช้หลักประกันกันตามระเบียบของ ธ.ก.ส.

เงินทุนทั้ง ๒ แห่ง สามารถนำไปให้สหกรณ์การเกษตรกู้ยืม เพื่อนำไปให้ สมาชิกกู้ต่อได้ตามระเบียบสหกรณ์ โดยหลักประกันอาจให้สมาชิกค้ำประกันกันเอง

(๒.๒) กรณีไม่มีการจัดตั้งสหกรณ์ สามารถใช้แหล่งเงินทุน จาก ธ.ก.ส. โดยใช้ หลักประกันเป็นบุคคล ประกันกลุ่ม หรือใช้ผลผลิตทางการเกษตรเป็นหลักประกันได้

๖) ด้านการส่งเสริมและจัดทำบัญชีครัวเรือน

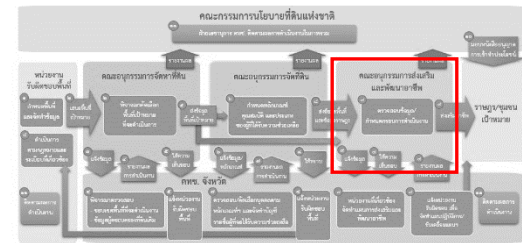
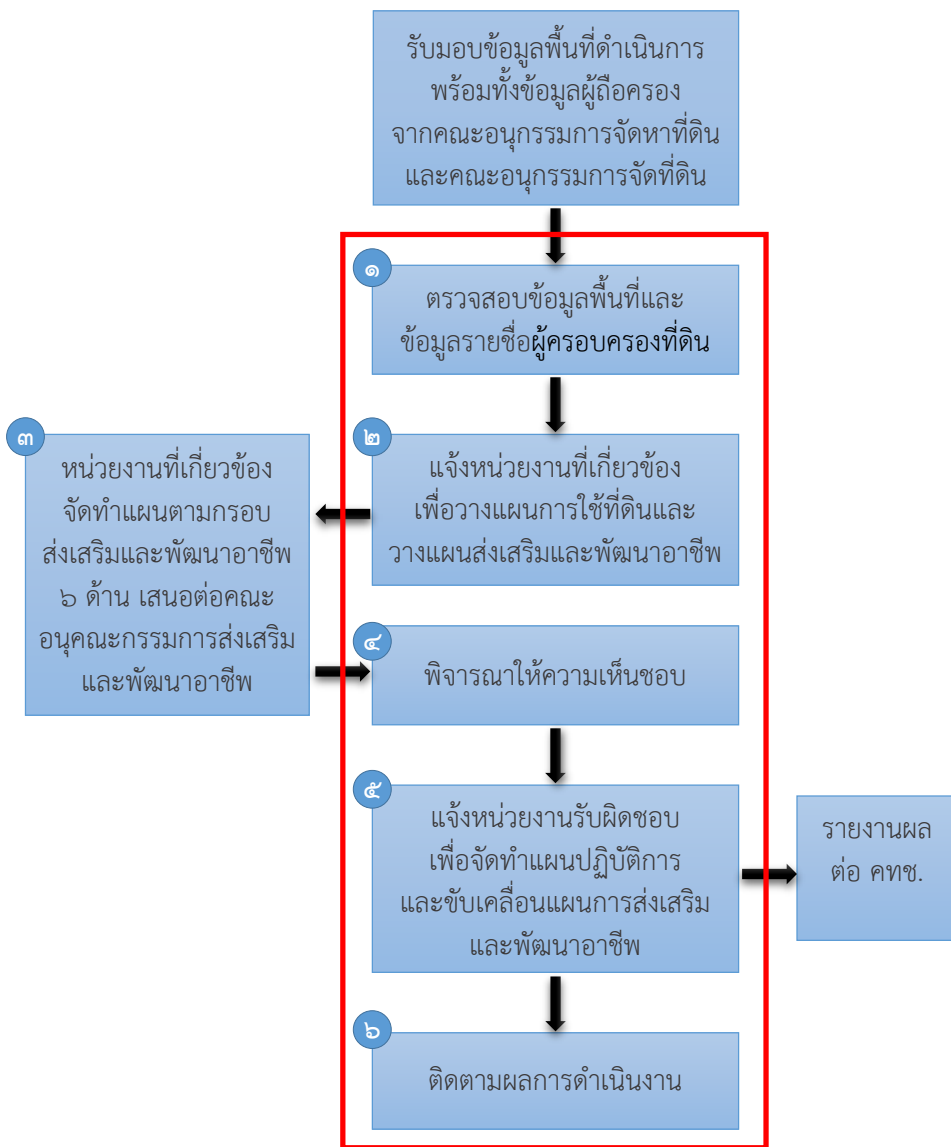
วางแผน เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร รายบุคคล /ครัวเรือน ด้วยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านบัญชี รวบรวมข้อมูลเพื่อออกแบบวางแผนบัญชี การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร และการปฏิบัติงานส่งเสริมการจัดทำบัญชีเกษตรกร วางแผนประกอบอาชีพร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้ข้อมูลทางบัญชี ฯลฯ

๒.๔.๔ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ พิจารณาแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ บนฐานการใช้ประโยชน์ข้อมูลดินและน้ำเพื่อการอนุรักษ์ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีระบบ สมดุล และยั่งยืน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ และเมนูอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ (Zoning)

๒.๔.๕ แจ้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการและขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาด และการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม

๒.๔.๖ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพกำกับ ติดตาม ดูแล และเร่งรัดการปฏิบัติงานของ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ/คณะทำงานให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนงาน และมาตรการที่ คทช. กำหนด
พร้อมรายงานผลการปฏิบัติการ เสนอ คทช.

ขั้นตอนการดำเนินการของคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ดังแสดงในภาพที่ ๕

คำอธิบาย

๑. คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ได้รับข้อมูลพื้นที่ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และฝ่ายเลขานุการดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้น ทั้งข้อมูลพื้นที่และข้อมูลรายชื่อผู้ครอบครองที่ดิน
๒. ฝ่ายเลขานุการ แจ้งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และหน่วยงานภายใต้คทช. จังหวัด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้ที่ดินและน้ำเพื่อการอนุรักษ์ และวางแผนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
๓. คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยนำเสนอเมนูอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและถูกต้องตามหลักวิชาการ
๔. คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ประชุมพิจารณาการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ บนฐานการใช้ประโยชน์ข้อมูลดินและน้ำเพื่อการอนุรักษ์ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๕. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ/แผนงานประจำปี และขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เป็นรูปธรรม
๖. ติดตามผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายที่ดินแห่งชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

ภาพที่ ๕ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๕ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

การดำเนินงานของ คทช. จังหวัด มีหน้าที่หลักในการสำรวจตรวจสอบและจัดทำข้อมูลที่ดิน แผนที่ขอบเขตที่ดินในพื้นที่ ตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ครอบครองที่ดิน และรายชื่อผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัย และการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดที่ดิน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ๓ ด้าน โดยสรุปดังนี้

๒.๕.๑ ด้านการจัดหาที่ดิน

๑) เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจากคณะกรรมการจัดหาที่ดินแล้ว คทช. จังหวัด มีหน้าที่ในการตรวจสอบขอบเขตพื้นที่เป้าหมาย และข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิม และรายงานผลต่อคณะกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อพิจารณา

๒) เมื่อคณะกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบกับพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ ให้ คทช. จังหวัด มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขออนุญาตหรือจัดทำสัญญา ตามกฎหมายและระเบียบของพื้นที่แต่ละประเภท

๒.๕.๒ ด้านการจัดที่ดิน

๑) ดำเนินการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ ตามข้อมูลแผนที่และบัญชีผู้ถือครอง (ถ้ามี) ที่ได้รับจากคณะกรรมการจัดหาที่ดิน และรายงานผลการสำรวจต่อคณะกรรมการจัดหาที่ดิน

๒) ดำเนินการคัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภทผู้ได้รับการจัดที่ดิน และข้อกำหนดอื่น ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) รวมทั้ง กรอบ กระบวนการ และแนวทางการดำเนินงาน ตามที่คณะกรรมการจัดหาที่ดินกำหนด และผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือ ส่งคณะกรรมการจัดหาที่ดินทราบ

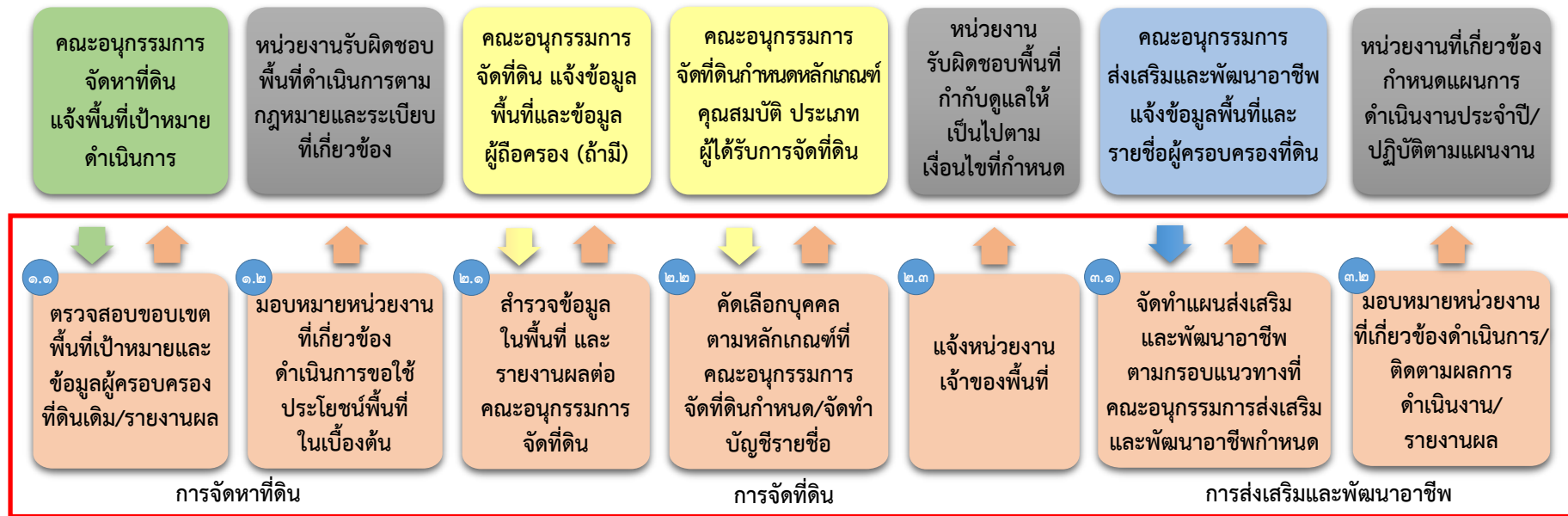
๓) แจ้งหน่วยงานเจ้าของพื้นที่เพื่อกำกับดูแลให้เป็นไปตามการอนุญาตและข้อกำหนดภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด และรายงาน คทช. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานตามลำดับ

๒.๕.๓ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๑) มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ คทช. จังหวัด ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินและจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาด ตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพกำหนด (๖ ด้าน) บนหลักการการใช้ที่ดินและน้ำเพื่อการอนุรักษ์ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีระบบ สมดุล และยั่งยืน และเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒) มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ คทช. จังหวัด ดำเนินการตามแผนงานที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ความเห็นชอบ และตามบัญชีรายชื่อผู้ครอบครอง พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด ดังแสดงในภาพที่ ๖

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. การจัดหาที่ดิน

- ๑.๑ เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ จาก คณะอนุกรรมการจัดที่ดินแล้ว คทช. จังหวัด มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบขอบเขตพื้นที่เป้าหมาย และข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิม
- ๑.๒ เมื่อคณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณาให้ความเห็นชอบกับพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ ให้ คทช. จังหวัด มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขออนุญาตหรือจัดทำสัญญา ตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. การจัดที่ดิน

- ๒.๑ เมื่อได้รับข้อมูลแผนที่ พร้อมบัญชีผู้ถือครอง (ถ้ามี) จาก คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คทช. จังหวัด จะดำเนินการสำรวจข้อมูล ในพื้นที่ และรายงานผลการสำรวจต่อคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน
- ๒.๒ คทช. จังหวัด คัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภทผู้ ได้รับการจัดที่ดิน และข้อกำหนดอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) รวมทั้ง กรอบ ภาระบการ และผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว พร้อมทั้งจัดทำ บัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ ส่งคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน เพื่อทราบ
- ๒.๓ แจ้งหน่วยงานเจ้าของพื้นที่เพื่อกำกับดูแลให้เป็นไปตามการอนุญาต และข้อกำหนดภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด และ รายงาน คทช. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานตามลำดับรายชื่อผู้ที่ จะได้รับความช่วยเหลือ

๓. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

- ๓.๑ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ คทช. จังหวัด ดำเนินการ วางแผนการใช้ที่ดินและจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และการตลาด ตามกรอบแนวทางที่คณะอนุกรรมการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพกำหนด (๖ ด้าน) บนหลักการการใช้ที่ดินและน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีระบบ สมดุล และยั่งยืน และเสนอต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ พิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ๓.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ คทช. จังหวัด ดำเนินการ ตามแผนงานที่คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้ความเห็นชอบ และตามบัญชีรายชื่อผู้ครอบครอง พร้อมทั้ง ติดตามผลการดำเนินงาน

ภาพที่ ๖ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

ส่วนที่ ๔

ขั้นตอนการอนุญาต/จัดทำสัญญา
ของหน่วยงานที่มีที่ดินในความรับผิดชอบ

ส่วนที่ ๔

ขั้นตอนการอนุญาต/จัดทำสัญญาของหน่วยงานที่มีที่ดินในความรับผิดชอบ

๑. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล มีสาระสำคัญดังนี้

๑.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๖ (๑) ซึ่งเป็นการอนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ คราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี โดยอำนาจในการอนุญาตเป็นของอธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้ การขออนุญาต และการอนุญาต เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กฎกระทรวงและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง	กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานพื้นที่	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

๑.๓ ผู้ขออนุญาต

จังหวัดท้องที่ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ยื่นคำขออนุญาต

๑.๔ หนังสืออนุญาต

๑) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล และผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาตที่กรมป่าไม้กำหนด

๒) ระยะเวลาในการอนุญาตอยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คราวละไม่น้อยกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี)

๑.๕ ขั้นตอนการอนุญาต

จังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ยื่นขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรือ
อยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังแสดงในภาพที่ ๗

[illegible]

୧ - ୩

๒. พื้นที่ป่าชายเลน

การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตพื้นที่ป่าชายเลน หรือป่าชายเลนอนุรักษ์ เป็นการนำพื้นที่ป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ที่มีการครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องก่อนวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ มาจัดระเบียบการถือครองให้ราษฎร ที่อยู่อาศัยทำกินอยู่เดิม และมีฐานะไม่ดี ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีน้อยไม่เพียงพอทำกิน โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ พร้อมจัดหาที่ดินเพื่อทำการฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนด้วย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้ ในกรณีที่พื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ มาเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังนั้น ในการขออนุญาตและการอนุญาต จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๙ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งฯ ประกอบมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในพื้นที่ป่าชายเลน หรือป่าชายเลนอนุรักษ์ ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าได้ และการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมนตรีรัฐมนตรี

๒.๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง	กรมป่าไม้
	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ฯลฯ
หน่วยงานพื้นที่	สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่

๒.๓ ผู้ขออนุญาต/ผู้ขอรับการจัดที่ดิน

จังหวัดในท้องที่ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ขออนุญาตให้มีการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตพื้นที่ป่าชายเลน หรือป่าชายเลนอนุรักษ์ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่า ตามกฎหมายและระเบียบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่เกี่ยวข้อง

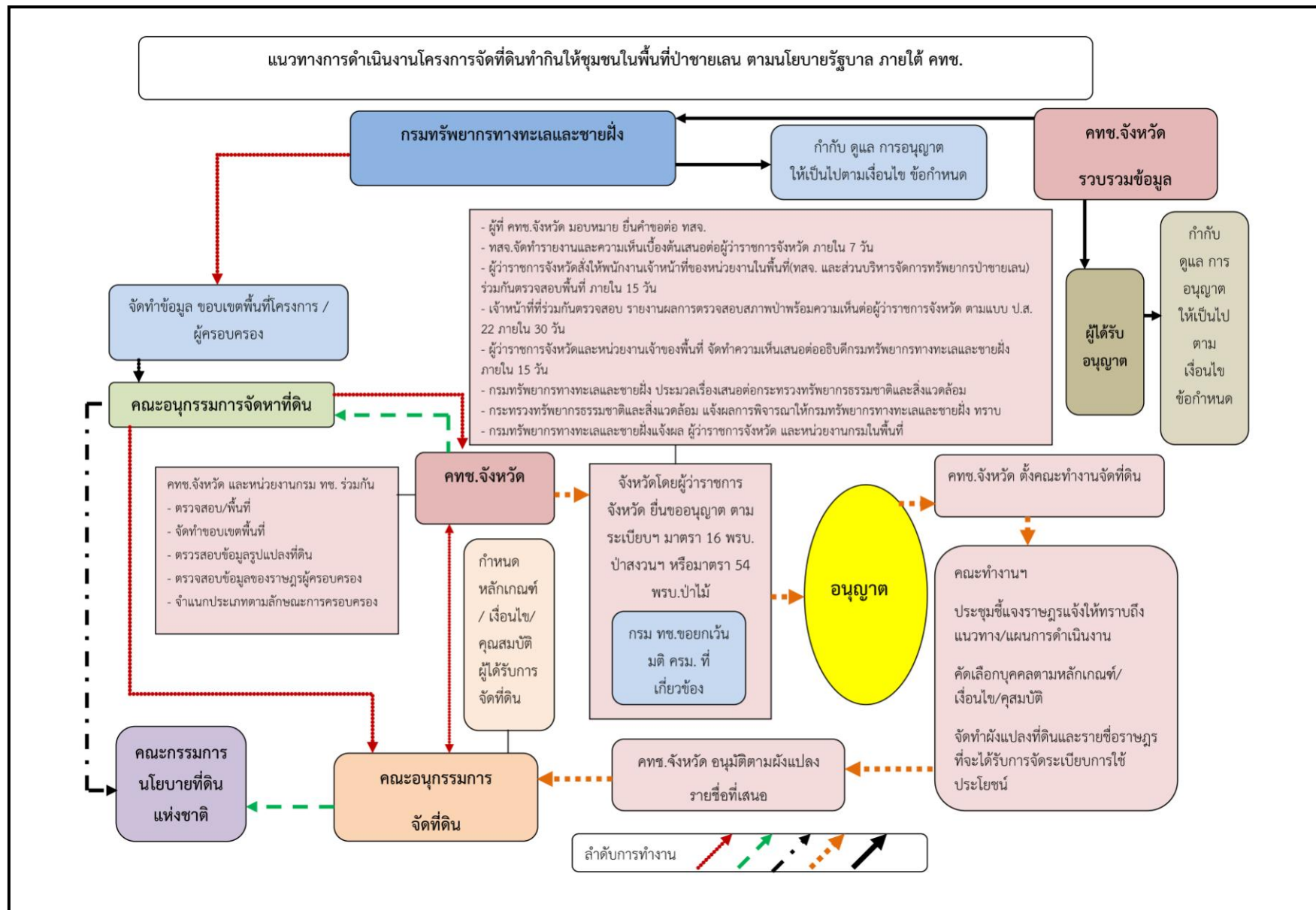
๒.๔ รูปแบบหนังสืออนุญาต/หนังสือแสดงสิทธิ

หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในพื้นที่ป่าชายเลน หรือป่าชายเลนอนุรักษ์ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า เพื่อดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งกำหนด สำหรับระยะเวลาการอนุญาตอยู่ในอำนาจอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยอนุมนตรีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
คราวละไม่น้อยกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี และเป็นไปตามระเบียบ/กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ ขั้นตอนการขออนุญาต

จังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานผู้ได้รับมอบหมาย ยื่นคำขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์
หรืออยู่อาศัยภายในพื้นที่ป่าชายเลน หรือป่าชายเลนอนุรักษ์ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า
ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือ มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้
พ.ศ. ๒๔๘๔ และการดำเนินการขอยกเว้นผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน โดยมีขั้นตอน
การดำเนินงานดังแสดงในภาพที่ ๘

ภาพที่ ๘ ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (พื้นที่ป่าชายเลน)

๓. พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน

ในการดำเนินการจัดที่ดินให้เป็นไปตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีสาระสำคัญดังนี้

๓.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจ มาตรา ๓๐ (๓) และวรรคสอง และมาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ให้อำนาจ ส.ป.ก. จัดที่ดินหรือสงวนทรัพย์ที่ได้มา ให้สถาบันเกษตรกรโดยการเช่า และให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก. รวมถึงมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร จึงเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

๓.๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)
หน่วยงานพื้นที่	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด)

๓.๓ ผู้ขออนุญาต/ผู้ขอรับการจัดที่ดิน

เกษตรกรที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) พิจารณาเห็นสมควรให้ได้รับการจัดที่ดิน (ผู้ที่ คปจ. กำหนด) โดยต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ไร้ที่ดินทำกินและผ่านการคัดกรองจัดลำดับแล้ว ดำเนินการรวมกลุ่มกันโดยจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรก่อน หรือในระหว่างการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ หรือจัดตั้งสถาบันเกษตรกรภายหลังตามบัญชีรายชื่อการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องสมัครเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกร และมีการดำเนินงานการผลิตและการจำหน่ายตามรูปแบบแนวทางที่กำหนดตามมติ คปจ.

๓.๔ รูปแบบหนังสืออนุญาต/หนังสือแสดงสิทธิ

หนังสืออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในรูปแบบสัญญาเช่า

๓.๕ ขั้นตอนการขออนุญาต

ดำเนินการตามขั้นตอนยื่นคำขออนุญาตตามระเบียบ/ประกาศของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังแสดงในภาพที่ ๙

ขั้นตอนการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาพที่ ๙ ขั้นตอนการจัดที่ดินให้ชุมชนในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน

๔. พื้นที่นิคมสหกรณ์

การจัดที่ดินในพื้นที่นิคมสหกรณ์รูปเช่า มีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ กฎหมาย ระเบียบ และมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

การจัดที่ดินในรูปสหกรณ์การเช่าที่ดิน ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๖ และ มาตรา ๗ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๓ และ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๗ ซึ่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม จำนวน ๑๔ ป่า พื้นที่ ๑.๕ ล้านไร่ ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินการจัดที่ดินให้ราษฎรทำการเกษตรหรืออยู่อาศัยแต่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

๔.๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง กรมส่งเสริมสหกรณ์

หน่วยงานพื้นที่ นิคมสหกรณ์

๔.๓ ผู้ขอรับการจัดที่ดิน

ผู้มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด ได้แก่ ผู้ไร้ที่ดินทำกิน กลุ่ม/ชุมชน สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

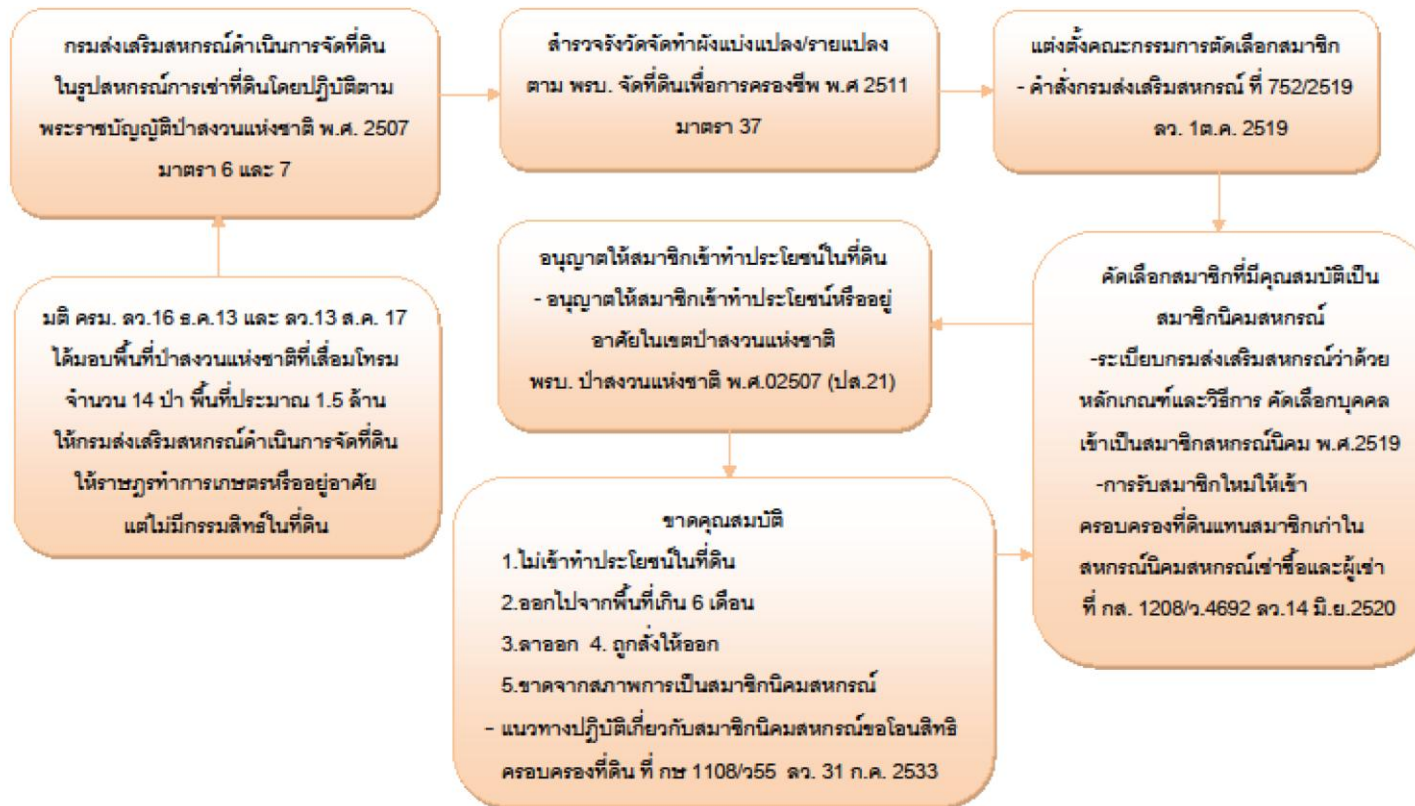
๔.๔ รูปแบบหนังสืออนุญาต/หนังสือแสดงสิทธิ

หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ปส. ๒๑) เพื่อดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน โดยผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแบบท้ายใบอนุญาตตามที่กรมป่าไม้กำหนด

๔.๕ ขั้นตอนการขออนุญาต

คณะกรรมการคัดเลือกสมาชิก (ตามคำสั่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ ๗๕๒/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๙) ดำเนินการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ ตามระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์นิคม พ.ศ. ๒๕๑๙ และแนวทางการรับสมาชิกใหม่ เข้าครอบครองที่ดินแทนสมาชิกเก่าในสหกรณ์นิคมเช่าซื้อและผู้เช่าที่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังแสดงในภาพที่ ๑๐

ขั้นตอนการจัดที่ดินในพื้นที่นิคมสหกรณ์รูปเช่า

ภาพที่ ๑๐ ขั้นตอนการจัดที่ดินให้ชุมชนในพื้นที่นิคมสหกรณ์

๕. ที่ดินสาธารณะประโยชน์

การนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือที่ดินสาธารณะประโยชน์ ที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย ที่หมดความจำเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว มาจัดระเบียบ การถือครองให้ราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินอยู่เดิมและมีฐานะยากจนไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีน้อยแต่ไม่เพียงพอ โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ ปัจจุบันได้มีการปรับแผนปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล โดยการอนุญาตให้ ชุมชนใช้ประโยชน์และบริหารจัดการที่ดินดังกล่าว มีสาระสำคัญดังนี้

๕.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

เป็นการอนุญาตให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ แห่ง ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้มอบให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดเป็นผู้มีอำนาจออกหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐแทน โดยมีระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการ อนุญาต

๕.๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง กรมที่ดิน

หน่วยงานพื้นที่ อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานที่ดินจังหวัด

๕.๓ ผู้ขออนุญาต/ผู้ขอรับการจัดที่ดิน

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับนายอำเภอท้องที่ พิจารณาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการ ดำเนินการจัดทำโครงการผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัด เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติโครงการ โดยกรมที่ดิน พิจารณาจัดสรรงบประมาณในการรังวัดขอบเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์และวางผังแนวเขตการครอบครอง โดยให้ ราษฎรที่ครอบครองทำกินอยู่อาศัยในพื้นที่รวมตัวกันเป็นชุมชนในรูปสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นๆ ตามความ เหมาะสม และให้คณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตรวจสอบคุณสมบัติ ของผู้ได้รับการจัดที่ดินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. กำหนด เสนอผ่าน คทช. จังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดออกหนังสืออนุญาตให้แก่ชุมชนต่อไป

๕.๔ รูปแบบหนังสืออนุญาต/หนังสือแสดงสิทธิ

หนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราว ตามนโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยออกหนังสืออนุญาตให้ชุมชนเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินของรัฐ และให้ราษฎรที่ได้รับการจัดที่ดิน ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ และเสียค่าตอบแทนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบัญญัติของท้องถิ่น แต่ไม่เกินไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ต่อปี ตามบัญชีแนบท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับหลักเกณฑ์การพิจารณา อนุญาตและการออกใบอนุญาต เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ ซึ่งกำหนด จำนวนเนื้อที่ที่อนุญาตไม่เกินครอบครัวละสิบห้าไร่ ระยะเวลาคราวละห้าปี ถ้าผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ มีที่ดินเกิน ๑๕ ไร่ ให้ปรับลดส่วนที่เกินให้ผู้มีคุณสมบัติรายอื่นต่อไป

๕.๕ ขั้นตอนการขออนุญาต

การจัดที่ดินให้แก่ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบสหกรณ์ หรือสถาบันเกษตรกร หรือรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสม ใช้ประโยชน์ทำกินหรืออยู่อาศัยในที่ดินของรัฐ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังแสดงในภาพที่ ๑๑ - ๑ ถึง ๑๑ - ๓

กระบวนการการจัดที่ดินทำกินและอยู่อาศัยให้ชุมชนในที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามนโยบายรัฐบาล

ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑. ผู้ที่เข้าครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินอยู่แล้ว โดยเป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลผู้เข้าครอบครองและรูปแบบที่ดิน
๒. ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าอนุรักษ์ หรือพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดให้เป็นที่สงวนหวงห้ามตลอดไป โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นชอบ

คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑. บุคคลสัญชาติไทย
๒. เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
๓. บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
๔. มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
๕. มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
๖. ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
๗. ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
๘. ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
๙. กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

หลักเกณฑ์การจัดระเบียบที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้ชุมชนทำกินหรืออยู่อาศัยตามนโยบายของรัฐบาลและคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยการนำที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว มาจัดระเบียบการถือครองให้แก่ราษฎร ดังนี้

๑. จัดที่ดินทำกินหรืออยู่อาศัยให้ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่
๒. การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) แล้ว
๓. จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริงเป็นลำดับแรก หากมีพื้นที่เหลือจากการจัดที่ดินให้คงไว้เป็นพื้นที่ส่วนกลาง เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน สำหรับพื้นที่ที่มีผู้ครอบครองแต่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ หรือคุณสมบัติ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้พิจารณาจัดให้แก่ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ หรือพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดให้เป็นที่ยสงวนหวงห้ามตลอดไป โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลที่ดินสาธารณะประโยชน์ โดยจัดให้ครัวเรือนละไม่เกิน ๑๕ ไร่
๔. ให้ชุมชนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน นำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดให้แก่สมาชิกในชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) หน่วยงานผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานนั้น

ส่วนที่ ๑ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑. ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัว ภายในเขตพื้นที่ที่ตนได้รับการจัดที่ดิน เท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่
๒. ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม หรือโอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
๓. สามารถทกทอดแก่ทายาทโดยธรรมได้
๔. ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่างๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
๕. ให้ความยินยอมหรืออำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
๖. หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินให้คณะกรรมการพิจารณา เพื่้อนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ที่ได้รับการ จัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่

ส่วนที่ ๒ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑. ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัว ภายในเขตพื้นที่ที่ตนได้รับการจัดที่ดิน เท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่
๒. ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม หรือโอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
๓. สามารถทกทอดแก่ทายาทโดยธรรมได้
๔. ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่างๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
๕. ให้ความยินยอมหรืออำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
๖. หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินให้คณะกรรมการ พิจารณา เพื่้อนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ได้รับ การจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่
๗. ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดการทำประโยชน์ของตนกระทบกระเทือนหรือรบกวนบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ทรัพย์สินของทางราชการและของเอกชน หากผู้รับอนุญาตพบแร่ทรัพยากรป่าไม้ วัตถุโบราณ หรือทรัพยากรอัน ควรอนุรักษ์เป็นต้นให้หยุดการทำประโยชน์ไว้และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยด่วน
๘. ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และทางราชการจะต้องเรียก พื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินคืน ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่ทันที
๙. สมาชิกต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ หรือนิติบุคคลรูปแบบอื่น

๖. พื้นที่นิคมสร้างตนเอง

การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม เพื่อทำเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยในเขตนิคมสร้างตนเอง มีสาระสำคัญดังนี้

๖.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๓๔ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

หน่วยงานพื้นที่ นิคมสร้างตนเอง

๖.๓ ผู้ขออนุญาต/ผู้ขอรับการจัดที่ดิน

ผู้ขออนุญาต ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ตามที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกำหนด ได้แก่ ราษฎรผู้ยากจน สถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์ หรือตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

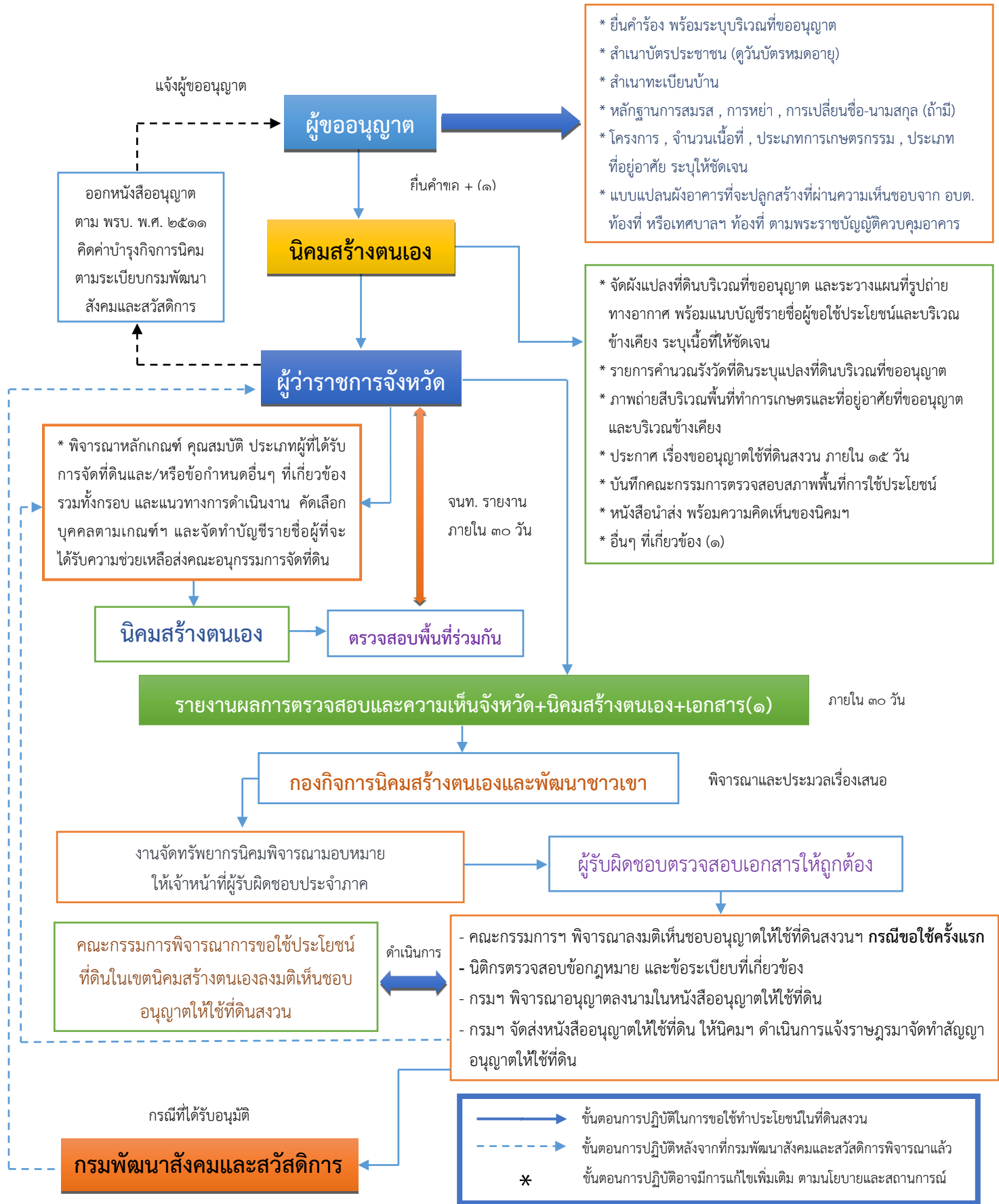
๖.๔ รูปแบบหนังสืออนุญาต/หนังสือแสดงสิทธิ

หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม สำหรับระยะเวลาการอนุญาต และเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาต เป็นไปตามระเบียบที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกำหนด

๖.๕ ขั้นตอนการขออนุญาต

ผู้ขออนุญาตดำเนินการขออนุญาตในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังแสดงในภาพที่ ๑๒

ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินสงวน เพื่อทำการเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยในเขตนิคมสร้างตนเอง

ภาพที่ ๑๒ ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินสงวนในเขตนิคมสร้างตนเอง

๗. ที่ราชพัสดุ

การจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล มีสาระสำคัญดังนี้

๗.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ (พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๒)

๗.๒ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง กรมธนารักษ์

หน่วยงานพื้นที่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ในเขตรับผิดชอบ

๗.๓ ผู้ขออนุญาต/ผู้ขอรับการจัดที่ดิน

ราษฎรผู้มีคุณสมบัติตามที่ คทช. กำหนด รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ (นโยบายจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของ คทช. ในลักษณะแปลงรวม) ยื่นคำขออนุญาตเช่าที่ราชพัสดุ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ ซึ่งรับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมธนารักษ์ เป็นผู้ออกหนังสืออนุญาต

๗.๔ รูปแบบหนังสืออนุญาต/หนังสือแสดงสิทธิ

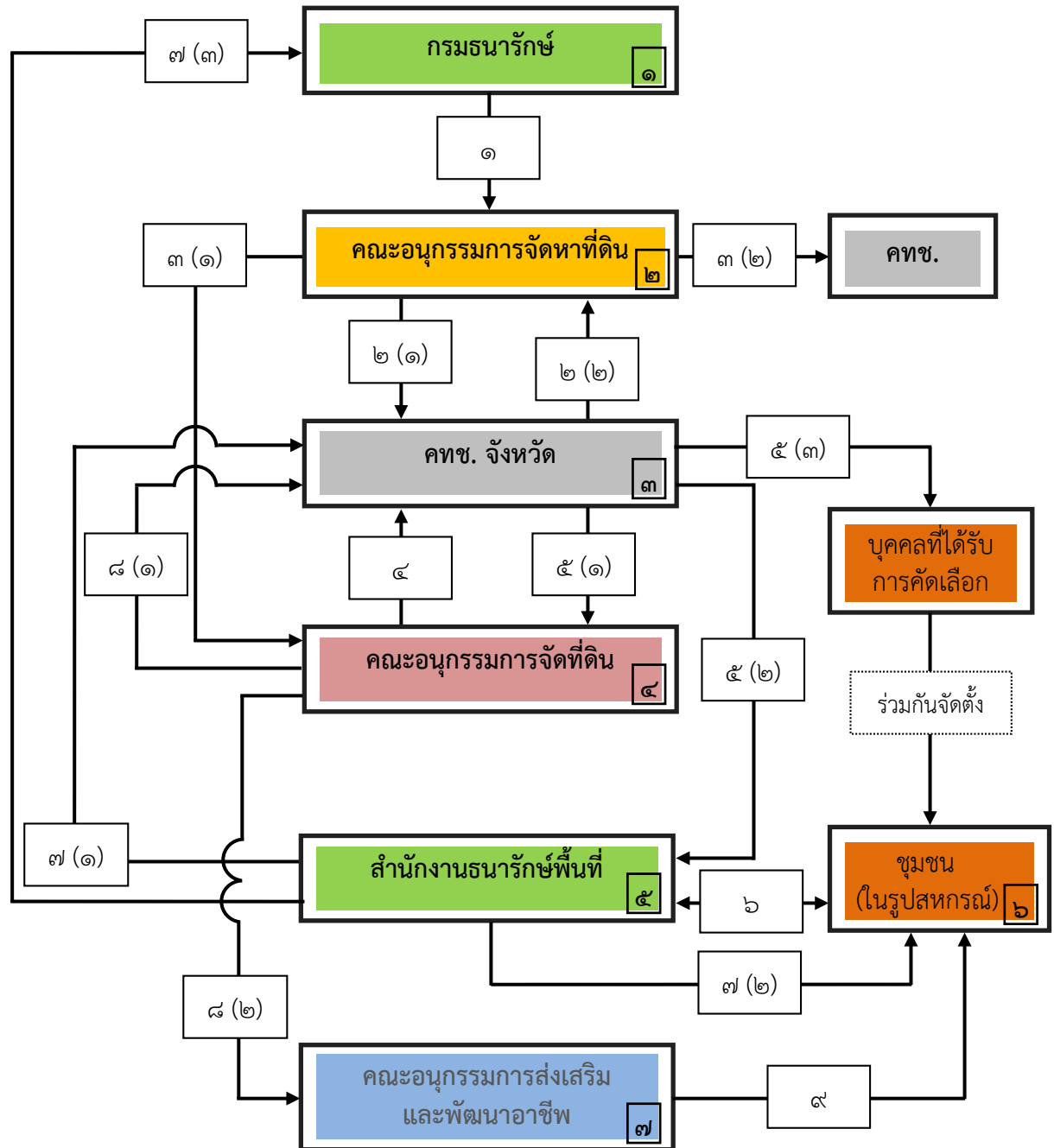
หนังสือสัญญาเช่าที่ราชพัสดุ (ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด)

๗.๕ ขั้นตอนการขออนุญาต

แนวทางการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ราชพัสดุ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังแสดงในภาพที่ ๑๓ - ๑

และ ๑๓ - ๒

ขั้นตอนการดำเนินการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ราชพัสดุ

หมายเหตุ / กรมธนารักษ์

- ๑ คัดเลือกที่ราชพัสดุแปลงที่เหมาะสม
- ๒ คณะกรรมการจัดหาที่ดิน เห็นชอบดำเนินการพื้นที่เป้าหมาย
- ๓ คทช. จังหวัด เป็นกลไกดำเนินการในระดับพื้นที่
- ๔ คณะกรรมการจัดหาที่ดิน กำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภท ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน
- ๕ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ในเขตรับผิดชอบ เป็นหน่วยงานดำเนินการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุในต่างจังหวัด
- ๖ ชุมชนในรูปแบบสหกรณ์ เป็นผู้เช่าที่ราชพัสดุ
- ๗ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เข้าส่งเสริมอาชีพ การตลาด สาธารณูปโภค ให้แก่ผู้เช่าที่ราชพัสดุ

ภาพที่ ๑๓ - ๑ ขั้นตอนการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ราชพัสดุ

แนวทางดำเนินการและวิธีปฏิบัติ ในการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ราชพัสดุ ของกรมธนารักษ์

๑. กรมธนารักษ์คัดเลือกที่ราชพัสดุแปลงที่เหมาะสมเสนอเป็นพื้นที่เป้าหมาย และแจ้งคณะกรรมการจัดที่ดิน
๒. คณะอนุกรรมการจัดที่ดินกำหนดพื้นที่เป้าหมายดำเนินการ
 - (๑) ส่ง คทช. จังหวัด พิจารณาตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ และข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิม (กรณีมีผู้ครอบครองอยู่ก่อน)
 - (๒) คทช. จังหวัด นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ แจ้งให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณา
๓. คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นพื้นที่ดำเนินการ (กรณีเห็นชอบ)
 - (๑) ส่งข้อมูลให้คณะกรรมการจัดที่ดินดำเนินการต่อไป
 - (๒) รายงาน คทช. ทราบ
๔. เมื่อคณะกรรมการจัดที่ดินได้รับข้อมูลตาม ข้อ ๓ (๑) แล้วจะแจ้งหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภท ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินและ/หรือที่กำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบกระบวนการและแนวทางการดำเนินการให้ คทช. จังหวัด คัดเลือกบุคคล (ตามเกณฑ์) ลงแปลงที่ดิน
๕. คทช. จังหวัด ดำเนินการคัดเลือกบุคคลตามเกณฑ์ และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับความช่วยเหลือ
 - (๑) แจ้งให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ
 - (๒) แจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย
 - (๓) แจ้งให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกดำเนินการขอตระเวนจัดตั้งสหกรณ์/และประสานสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ (ในเขตรับผิดชอบ)
๖. ชุมชนในรูปสหกรณ์ ยื่นคำขอเช่าที่ราชพัสดุในลักษณะแปลงรวม
๗. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ (ในเขตรับผิดชอบ) ดำเนินการจัด ให้ชุมชนในรูปสหกรณ์เช่าที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และ
 - (๑) แจ้งให้ คทช. จังหวัด ทราบ
 - (๒) แจ้งให้ชุมชนสหกรณ์ถือปฏิบัติตามสัญญาเช่า
 - (๓) แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบ
๘. คทช. จังหวัด แจ้งผลการดำเนินการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาม ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ เพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ พิจารณา ดำเนินการต่อไป
๙. ชุมชนในรูปสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้เช่าที่ราชพัสดุ (ตามข้อ ๗) ได้รับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และการตลาด ตลอดจนพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ให้มีคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ที่ดีขึ้น โดยสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุลเป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การบริหารจัดการ” หมายความว่า การดูแลรักษา การสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การพัฒนา หรือการใช้ประโยชน์

“ที่ดิน” หมายความว่า ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“ทรัพยากรดิน” หมายความว่า ดิน และหมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนอยู่ในเนื้อดิน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คทช.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๑

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๒

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบคนจาก
- (ก) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (ข) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินหรือทรัพยากรดิน และได้มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไร และ
- (ค) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดินหรือทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมายที่ดิน และด้านเศรษฐศาสตร์

ให้เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการในสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลง หรือในกรณีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่จะมีระยะเวลาเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในกรณีที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสาม ให้ คทช. ประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

ข้อ ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือ
หย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕

ข้อ ๘ คทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเสนอต่อ
คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๒) กำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายและแผน
การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๓) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน
และทรัพยากรดินของประเทศ

(๔) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมาย
หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ของประเทศ

(๕) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการบูรณาการความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงาน
ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐกับประชาชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินหรือทรัพยากรดิน

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดให้มี ปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการ
บริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๙ ในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
คทช. ต้องคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ สิทธิในทรัพย์สินของประชาชน
การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และหลักการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม
สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ของประเทศแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งหน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ของประเทศตามแนวทางที่ คทช. กำหนดตามข้อ ๘ (๒)

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ให้รายงานปัญหาต่อ คทช. เพื่อพิจารณา หากมีกรณีจำเป็น ให้ คทช. มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ได้ แล้วแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๑๑ การประชุม คทช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมในเรื่องนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๒ ให้ คทช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติตามที่ คทช. มอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ คทช. หรือคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น คำแนะนำทางวิชาการ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๔ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ คทช. และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มและผลกระทบที่เกิดขึ้นเสนอต่อ คทช. เพื่อพิจารณา

(๒) รับผิดชอบงานธุรการของ คทช. และคณะอนุกรรมการ

(๓) ศึกษา วิจัย ส่งเสริม หรือสนับสนุนให้มีการศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน

(๔) เป็นศูนย์รวบรวบ จัดเก็บ วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๕) ประสานการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ คทช. มอบหมาย

ข้อ ๑๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ คทช. ประกอบด้วยการตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และวรรคสอง เพื่อทำหน้าที่ คทช. ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ ๑๖ ค่าใช้จ่ายสำหรับเบี้ยประชุม ค่าตอบแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ คทช. และคณะกรรมการ ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ให้สำนักงานงบประมาณสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเบี้ยประชุม ค่าตอบแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ คทช. และคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ

เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ.

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ภายใต้ คทช. จำนวน ๓ คณะ โดยมี องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานอนุกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๖. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๗. อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
๘. อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
๙. อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๑๑. อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๑๒. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๑๓. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑๕. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ

๑๖. ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๗. นายอิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์	อนุกรรมการ
๑๘. นายสมศักดิ์ สุขสำราญ	อนุกรรมการ
๑๙. อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๐. เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. สำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน และแผนที่ขอบเขตที่ดิน ที่จะจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกิน และที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครอง และส่งมอบให้คณะกรรมการจัดที่ดินดำเนินการต่อไป
๒. กำกับ ติดตาม ดูแล และเร่งรัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ หรือคณะทำงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนงาน และมาตรการที่ คทช. กำหนด
๓. เชิญให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน ข้อเท็จจริง หรือขอให้ส่งผู้แทนมาชี้แจง เพื่อประกอบการพิจารณา หรือเชิญบุคคลใด ๆ ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ
๔. แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการหรือปฏิบัติงานใด ๆ ในการดำเนินการสำรวจและจัดหาที่ดินตามที่ได้รับมอบหมาย
๕. รายงานผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบและจัดหาที่ดินให้ คทช. ทราบ
๖. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ คทช. มอบหมาย

๒. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๖. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๗. อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๘. อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ

๙. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๑๑. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๑๒. อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
๑๓. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๑๕. อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๑๖. นายประทีป เจริญพร	อนุกรรมการ
๑๗. นายสถิตย์พงษ์ สุขุภุณภัย	อนุกรรมการ
๑๘. อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๙. เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. สำรวจ ตรวจสอบ และจัดทำข้อมูลผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย
๓. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย และหลักเกณฑ์อื่นๆ

ที่เกี่ยวข้อง

๔. จัดที่ดินเพื่อจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ในรูปแบบชุมชนที่เหมาะสม เช่น สหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นๆ โดยพิจารณาร่วมกับคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
๕. กำกับ ติดตาม ดูแล และเร่งรัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐหรือคณะทำงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนงาน และมาตรการที่ คทช. กำหนด และดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป
๖. เชิญให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน ข้อเท็จจริง หรือขอให้ส่งผู้แทนมาชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณา หรือเชิญบุคคลใดๆ ให้ความเห็นต่อคณะอนุกรรมการ
๗. แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการหรือปฏิบัติงานใดๆ ในการดำเนินการจัดที่ดินตามที่ได้รับมอบหมาย
๘. รายงานผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการจัดที่ดินให้ คทช. ทราบ
๙. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ คทช. มอบหมาย

๓. คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๖. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
๗. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
๘. อธิบดีกรมการข้าว	อนุกรรมการ
๙. อธิบดีกรมหม่อนไหม	อนุกรรมการ
๑๐. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๑. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๑๒. อธิบดีกรมประมง	อนุกรรมการ
๑๓. อธิบดีกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๑๕. อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร	อนุกรรมการ
๑๖. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๑๗. อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๑๘. อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๑๙. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒๐. อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ
๒๑. อธิบดีกรมการค้าภายใน	อนุกรรมการ
๒๒. อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๒๓. นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ	อนุกรรมการ
๒๔. นายทรงศักดิ์ วงศ์ภูมิวัฒน์	อนุกรรมการ
๒๕. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๖. เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และการตลาดในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

๒. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตและพัฒนาอาชีพ

๓. จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาด

๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นใดที่เหมาะสม โดยให้พิจารณาร่วมกับคณะกรรมการจัดที่ดิน

๕. กำกับ ติดตาม ดูแล และเร่งรัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ หรือคณะทำงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนงาน และมาตรการที่ คทช. กำหนด

๖. เชิญให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน ข้อเท็จจริง หรือขอให้ส่งผู้แทนมาชี้แจง เพื่อประกอบการพิจารณา หรือเชิญบุคคลใดๆ ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ

๗. แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการหรือปฏิบัติงานใดๆ ในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามที่ได้รับมอบหมาย

๘. รายงานผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ คทช. ทราบ

๙. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ คทช. มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ภาคผนวก ค

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

เพื่อให้นโยบายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) รวมทั้งการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน และคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ซึ่งเป็นอนุกรรมการภายใต้ คทช. ประสบความสำเร็จ จำเป็นจะต้องมีกลไกการทำงานในระดับจังหวัด

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ประธาน คทช. จังหวัด แต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๓) ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
(๔) นายอำเภอที่เกี่ยวข้อง ที่ประธาน คทช. จังหวัด แต่งตั้ง	อนุกรรมการ
(๕) รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (ท)	อนุกรรมการ
(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ที่ประธาน คทช. จังหวัด แต่งตั้ง	อนุกรรมการ
(๗) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้	อนุกรรมการ
(๘) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์	อนุกรรมการ
(๙) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๐) ธนารักษพื้นที่	อนุกรรมการ
(๑๑) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๒) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๓) ผู้อำนวยการสำนักชลประทาน	อนุกรรมการ
(๑๔) ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ

/ (๑๕) เกษตรจังหวัด...

(๑๕) เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๖) ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๗) ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๘) พัฒนาการจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (จังหวัด)	อนุกรรมการ
(๒๐) การค้าภายในจังหวัด	อนุกรรมการ
(๒๑) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๒๒) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๓) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๔) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๕) สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๖) เจ้าหน้าที่สำนักงานจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๗) เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๘) เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินจังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๙) เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

- (๑) สำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน และแผนที่ขอบเขตที่ดินในพื้นที่ที่จะจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ในระดับจังหวัด
- (๒) ตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ครอบครองที่ดิน และรายชื่อผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัยในระดับจังหวัด
- (๓) จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดที่ดิน การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและการตลาดในระดับจังหวัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย โดยประสานกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ตรวจสอบหลักเกณฑ์การจัดที่ดิน รวมทั้งหลักเกณฑ์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง และจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ในรูปแบบชุมชนที่เหมาะสม เช่น สหกรณ์ หรือรูปแบบอื่น ๆ โดยประสานกับคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน
- (๕) ส่งเสริม พัฒนาอาชีพและการตลาดในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม โดยประสานกับคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
- (๖) พัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตและพัฒนาอาชีพ

/(๗) เชิญให้หน่วยงาน...

(๗) เชิญให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน ข้อเท็จจริง หรือขอให้ส่งผู้แทน มาชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณา หรือเชิญบุคคลใด ๆ ให้ความเห็นต่อ คทช. จังหวัด

(๘) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการหรือปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่ คทช. จังหวัดมอบหมาย

(๙) รายงานผลการปฏิบัติงานในการดำเนินการจัดหาที่ดิน จัดที่ดิน และส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้คณะอนุกรรมการภายใต้ คทช. ที่เกี่ยวข้อง และ คทช. ทราบ

(๑๐) ปฏิบัติการตามแนวทางที่คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน และคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ กำหนด

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ คทช. มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ